

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Готельний бізнес є невід’ємною складовою туристичної індустрії, яка формує комфортні умови для пересування населення, розвитку рекреаційних територій і залучення інвестицій. У сучасних умовах воєнного стану, енергетичних та економічних викликів саме готельна галузь демонструє здатність до адаптації, інновацій та гнучкого реагування на зміни середовища. Її розвиток визначається поєднанням традиційних форм обслуговування та нових технологічних рішень, що забезпечують якість і безпеку послуг. Готельна галузь не лише задовольняє потреби населення у відпочинку та ділових поїздках, але й формує додану вартість у сфері послуг, створюючи робочі місця, сприяючи розвитку малого бізнесу та інфраструктури.

Розвиток діяльності готелів і засобів тимчасового розміщування в Україні у 2019–2023 рр. проходив під впливом багатofакторних викликів - пандемії, воєнних дій, зниження ділової активності та трансформації споживчих пріоритетів. Незважаючи на ці обставини, галузь довела свою здатність до структурної адаптації, інноваційного оновлення та регіональної диверсифікації.

За даними Державної служби статистики України, у 2019–2023 рр. кількість суб’єктів господарювання у сфері готелів і подібних засобів тимчасового розміщування скоротилася з 5451 до 4475 одиниць (–18%). Найбільше зменшення відбулося у 2022 р. внаслідок воєнних дій, закриття туристичних об’єктів та міграції населення. Водночас уже у 2023 р. зафіксовано ознаки відновлення (+9,6%), що свідчить про активізацію внутрішнього туризму

та переорієнтацію бізнесу на внутрішній ринок. У структурі готельного бізнесу переважають фізичні особи-підприємці (понад 75% усіх суб'єктів), що вказує на мікробізнесовий характер галузі [1].

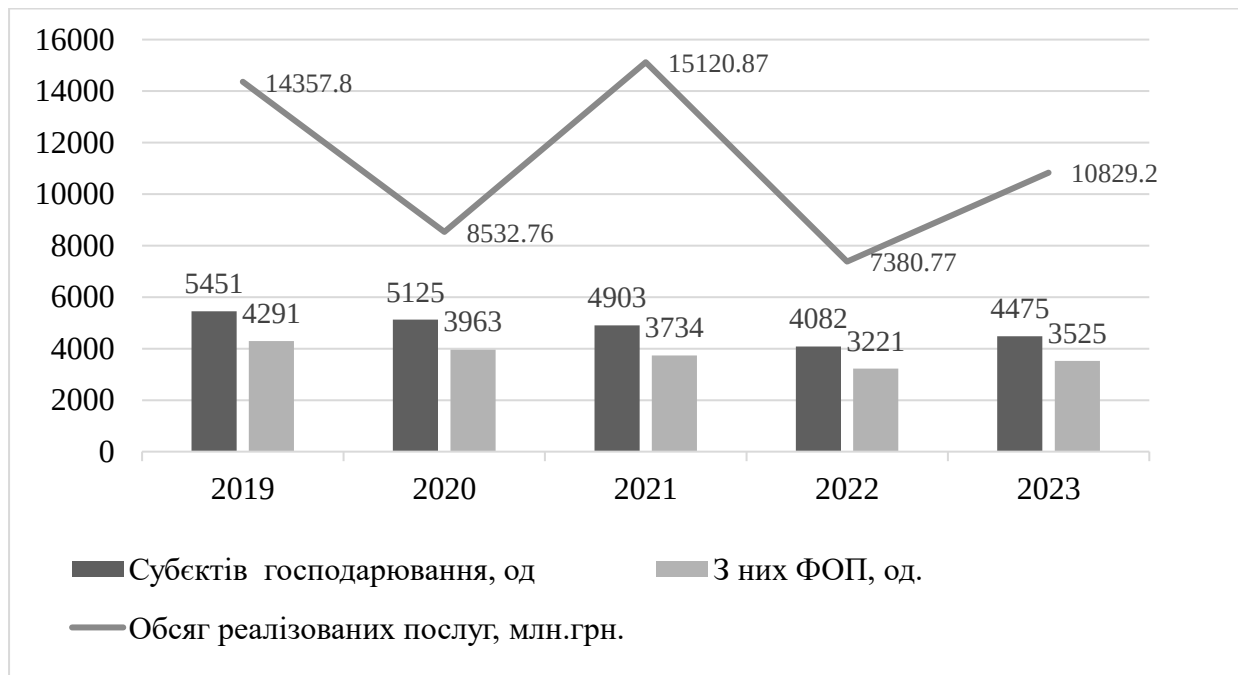

Рис. 1. Динаміка кількості діючих суб'єктів господарювання та обсягів реалізованих послуг у сфері діяльності готелів і подібних засобів тимчасового розміщування

Кількість зайнятих працівників зменшилася з 36,8 тис. осіб у 2019 р. до 23,5 тис. у 2023 р. (–36%). Основне зниження спостерігається у прифронтових регіонах (Донецька, Луганська, Херсонська, Запорізька області), тоді як Карпатський регіон (Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська області) продемонстрував приріст зайнятості на 20–40%, що свідчить про внутрішню міграцію туристичних потоків.

Обсяг реалізованих послуг у готельній сфері у 2019–2023 рр. коливався в межах від 14,3 млрд грн до 10,8 млрд грн. Пік активності зафіксовано у 2021 р. (15,1 млрд грн), після чого відбулося різке скорочення у 2022 р. (7,4 млрд грн). У 2023 р. зафіксовано часткове відновлення - 10,8 млрд грн, що пов'язано з поступовим зростанням попиту на внутрішні подорожі, корпоративні заходи та

відновленням діяльності малих готелів. Лідерами за доходами залишаються м. Київ, Львівська, Івано-Франківська та Одеська області.

Проведений аналіз засвідчує, що вітчизняна готельна індустрія, попри глибокі соціально-економічні потрясіння останніх років, зберігає потенціал для подальшого розвитку та структурного оновлення. Зменшення кількості суб'єктів господарювання та обсягів реалізації продукції у 2020–2022 рр. відображає вплив пандемії COVID-19, воєнного стану, зниження ділової активності та міграційних процесів. Водночас поступове зростання показників у 2023 р. свідчить про початок етапу відновлення галузі [2].

Важливим чинником стабілізації виступає переорієнтація готельного бізнесу на внутрішній ринок, що зумовило зростання попиту на розміщення у Карпатському, Подільському та Центральному регіонах. Підприємства активно впроваджують інноваційні форми управління, цифрові сервіси та автоматизовані системи бронювання, що підвищують ефективність діяльності навіть у кризових умовах. Сучасний розвиток галузі базується на принципах гнучкості, екологічності та клієнтоорієнтованості. Поширюються моделі малих готелів, апарт-готелів і сімейних садиб, що сприяє децентралізації ринку та залученню місцевих громад до туристичної діяльності. Зростає увага до питань енергоефективності, безпеки проживання, якості сервісу та цифрової взаємодії з клієнтами.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. Показники діяльності суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності (2019–2023). URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення 10.10.2025 р.).
2. Тебенко В.М., Завадських Г.М., Лисак О.І. Інноваційні складові відновлення сфери туризму. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*, 2022. №3(70). С. 70-75.